

ଜୋତାଢ଼ିଆର ଜୋକିୟ ଟାଏକ୍ସ

ଡକ୍ଟ. ପି. ଠି. ଯଶେ଼ର ଗୋବିନ୍ଦ

කොමාදුහම නොකියු රහස්

කතෘ : ජී. ඒ. ඊ. යජේලී ගෝනගල

කතෘගේ වෙනත් කෘති:

පුංචි දෝණි මං

2020 නොවැම්බර්

මහමායා බාලිකා විද්‍යාලය මහනුවර

5 වසර - C

ISBN: 978-624-208-444-2

පිදුම

මනුලොව සිටින දෙවියන් වන
මාගේ ආදරණීය මැණියන් හා
පියාණන්ටත්

මිහිමත පය ගසන්නට කියාදුන්
මාගේ ආදරණීය ගුරු
මැණිවරුන්ට හා පියවරුන්ටත්

දෙවන මවුන් වූ මහාමායා
විදු මැණියන්ටත්
සෙනෙහසින් පුදමි...!

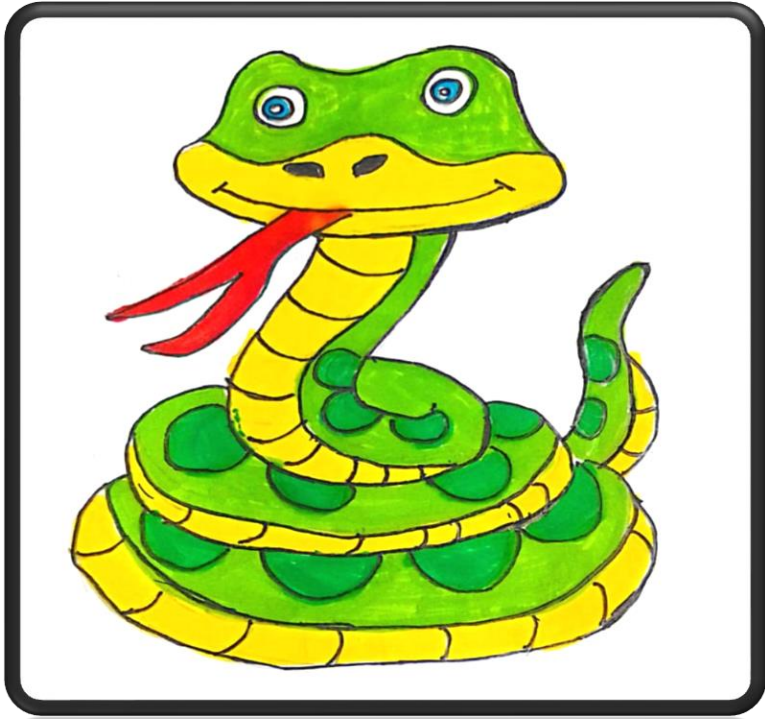
පෙරවදන

සාහිත්‍ය දියුණුව රටක සංවර්ධනය මනින මිනුම් දණ්ඩකි. ලක් ඉතිහාසයේ කෝට්ටේ, දඹදෙණි යුග කැපීපෙනෙන්නේ ද සාහිත්‍යමය වශයෙන් ප්‍රබෝධවත් කාලපරිච්ඡේද නිසාය. එසේ නම් මහාමායා ඉතිහාසයේ ද සාහිත්‍යමය වශයෙන් ස්වර්ණමය අවධිය මෙයයි දැනට වසර ගණනාවක සිට අපගේ දියණියන් ග්‍රන්ථකරණය තුළින් විස්කම් පෑම එයට හේතුවයි. පාසල තුළ පොත් ලියන සංස්කෘතියක් ගොඩ නගා එය රටේම පාසල් පද්ධතියට ව්‍යාප්තකර මෙවර ගෝලීය ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව ම ඊට සම්බන්ධ කරගැනීමට අප ගත්කතුවරියන් සමත්වීම සුවිශේෂ සිදුවීමකි.

ඉන් ඔබ්බට යමින් මෙවර පාසල් ප්‍රජාවම ආදී කතෘ කරදන අත්පදස්සි මාහාපාණන් වහන්සේට උපහාර පිණිස අතීත යතිවර ලේඛක සම්ප්‍රදාය රට තුළ යළි ගොඩනගන්නට පිරිවෙන් ශිෂ්‍ය භික්ෂූන් වහන්සේලා ද ග්‍රන්ථකරණයට යොමුකරන “හෙරණගත්කරණි” ව්‍යාපෘතිය හඳුන්වා දෙන්නට විය.

මෙම ශාස්ත්‍රීය සහ ශාසනික සේවාවෙන් රටේ පාසල් අධ්‍යාපනයේ සහ පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මක වෙනසක් ඇතිකරන්නට නායකත්වය දීමට ලැබීම එහි විදුහල්පතිනිය වශයෙන් මා හට අභිමානයක් වන අතරම පාසලක් වශයෙන් ලබන ජයග්‍රහණයක් ද වෙයි. ජීවිතයේ මුල් අවධියේම තම සහජ කුසලතාව හඳුනාගනිමින් ලේඛන කරණයට යොමුවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස එළිදකින මෙම කෘතිය ඉදිරි අධ්‍යාපනය සඳහා මෙන්ම අනාගත දිවිය සඳහා අත්වැලක් වනු නො අනුමානය.

විදුහල්පතිනිය,
ශශිකලා සේනාධීර,
මහාමායා බාලිකා විද්‍යාලය,
මහනුවර.

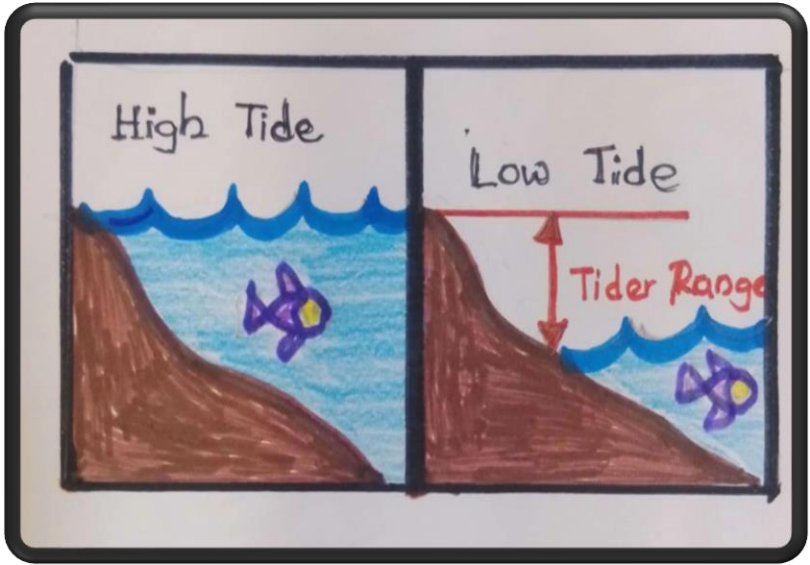
1) සර්පයින්ට දිව දෙකක් තිබෙනවා ඔබ දැක තිබේද ?

සර්පයින්ගේ දිව දෙකට බෙදුණත් එය එක් දිවකි. අවට පරිසරයෙන් හමන ගඳ සුවඳ හඳුනා ගැනීමට එය භාවිතා කරනවා. එසේම එම දිව දෙකට බෙදී ඇති නිසා වායුගෝලයේ ස්ථාන දෙකකින් එකවර ගඳ සුවඳ ලබා ගත හැකිය.

2) සමහර එල හට ගන්නා ශාක වල (උදා: අතෝදා, දොඩම්) මල් පමණක් පිපෙනවා ඔබ දැක තිබේද?

නමුත්, මල් හටගන්නා කල මී මැස්සන්, සමනළයින් වැනි කාමීන් ගැවසුණ කල පරාගනය සිදු වී එල හට ගන්නවා ඇත.

3) උදැසන කාලයේ මුහුදේ ජල මට්ටම අඩු වී ඇති ආකාරයත් සවස් කාලයේ ජල මට්ටම වැඩි වී ඇති ආකාරයත් එසේම පොහොය දිනයන්හිදී ජල මට්ටම උපරිම වැඩි වී ඇති ආකාරයත් ඔබ දැක තිබේද?

මුහුදු ජල මට්ටම අඩුවීම බාදිය (Low tide) ලෙසත්, මුහුදු ජල මට්ටම වැඩිවීම වඩාදිය (High tide) ලෙසත් හඳුන්වන අතර, සඳේ බලපෑම නිසා මෙය සිදු වේ.

4) පැටවුන් බිහි කිරීමට සිටින භාවිසකගේ සිරුරේ ලොම් හැළී ඇති අයුරු ඔබ දැක තිබේද?

එය වැරදිය. ඇගේ ලොම් හැළී නැත. ඒ පැටව් දැමීමට ගල සුදානම් කිරීමේදී උණුසුම ලබාදීමට ඇගේ ලොම් ගළවා දැමීමයි.

5) පොළොවෙන් මෙරු මතු වී පියඹා යන අයුරු ඔබ නිරීක්ෂණය කර තිබේද?

එසේනම් වැස්සක් ළඟ ළඟම එනවා ඇත.

6) මුහුදු වතුර ලුණු රස බව ඔබ නිරීක්ෂණය කර තිබේද?

එසේවීමට එක් හේතුවක් නම් වැහි වතුරත් සමග වායුගෝලයේ කාබන්ඩයොක්සයිඩ් (CO_2) එකතු වෙලා තරමක් ආම්ලික කාබනික් අම්ලය සෑදෙනවා. මේවා නිසා පොළොවේ පාෂාණ වල තිබෙන බණිජ කොටස් සහ ලවණ වෙන් වෙලා ජලයට එකතු වෙනවා. ඒ වගේ වතුර ලෝකයේ පුරාවට තියෙන ගංගවත් දිගේ ඇවිත් එම ලවණ මුහුදට එකතුවීමයි.

අනෙක් හේතුව නම් මුහුදු පතුළේ මතුපිට පාෂාණ ස්ථරයටත් යටින් තිබෙන මැග්මා වලිනුත් මුහුදු ජලයට ලවණ ගතිය එකතුවීමයි.

7) ගිනි මැලයක් ළඟ සිටින විට සම රතු පැහැ වී දහඩිය දමනවා ඔබ දැක තිබේද?

ගිනි මැලයක් අසල සිටින විට ඉන් පිටවන තාපය නිසා සමේ රුධිර වාහිනි විස්තාරණය වේ.

සම වෙත ලැබෙන රුධිර ප්‍රමාණය වැඩි වන විට එහි ඇති ස්වේද ග්‍රන්ථි තුළ දහඩිය නිපදවීම වැඩිවීමෙන් සම මත දහඩිය දමයි.

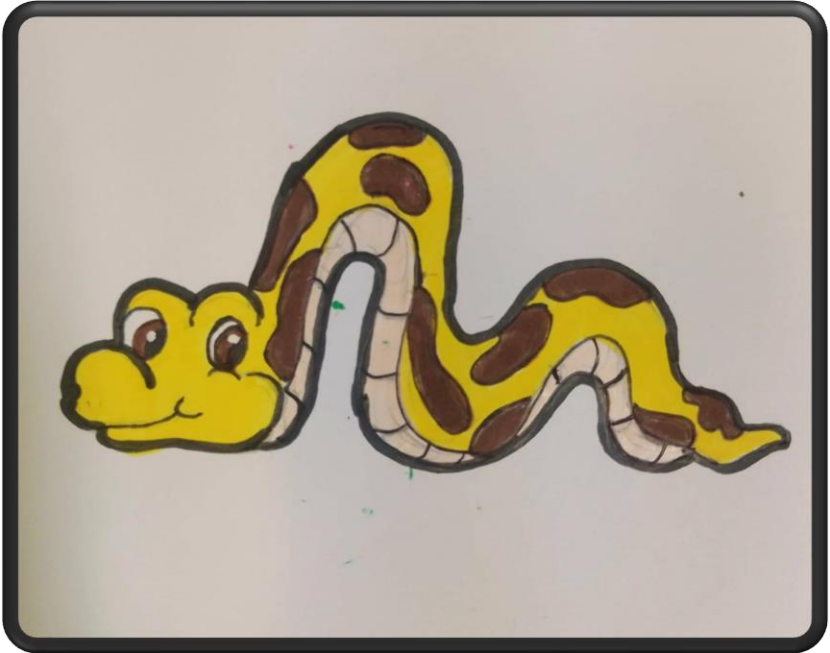
8) ගෝනියක් තුළ දමා ගැට ගසා තැබූ කෙසෙල් කැනක් ඉක්මනින් ඉදි තිබෙනු ඔබ දැක තිබේද?

කෙසෙල් කැන ඉදෙන්තේ රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවක් නිසාය. එසේම ගෝනියක් තුළ දමා කට ගැට ගසා තැබීමෙන් ගෝනිය තුළ උෂ්ණත්වය ඉහළ යයි. එවිට රසායනික ප්‍රතික්‍රියා වේගවත් වී කෙසෙල් කැන ඉක්මනින් ඉදිම සිදු වේ.

9) සීතල දින වල මුඛයෙන් දුම් පිටවනවා නිරීක්ෂණය කර තිබේද?

ශීත දින වල පරිසර උෂ්ණත්වය ගරීර උෂ්ණත්වයට වඩා අඩුයි. එම නිසා කතා කරන විට ඉන් පිටවන වාතයේ ඇති ජල වාෂ්ප සනීභවනය වී පිටවීම නිසා දුමක් සේ පෙනේ.

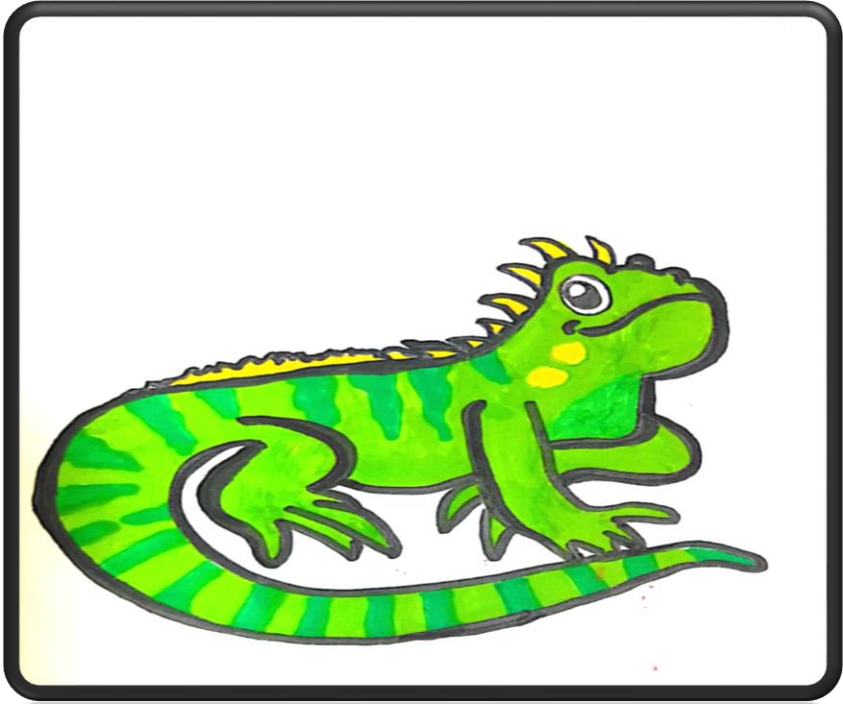
10) සිමෙන්ති පොළොව මත උරගයින්ට යාමට අපහසු බව ඔබ දැක තිබේද?

සිරුරේ යටි පැත්තේ ඇති කොරපොතු පොළොවට තද කිරීමෙන් උරගයන් ඉදිරියට ඇදේ. සිමෙන්ති පෙළොවේ ගමන් කළ නොහැක්කේ පොළොව මත කොරපොතු ලිස්සා යන බැවිනි.

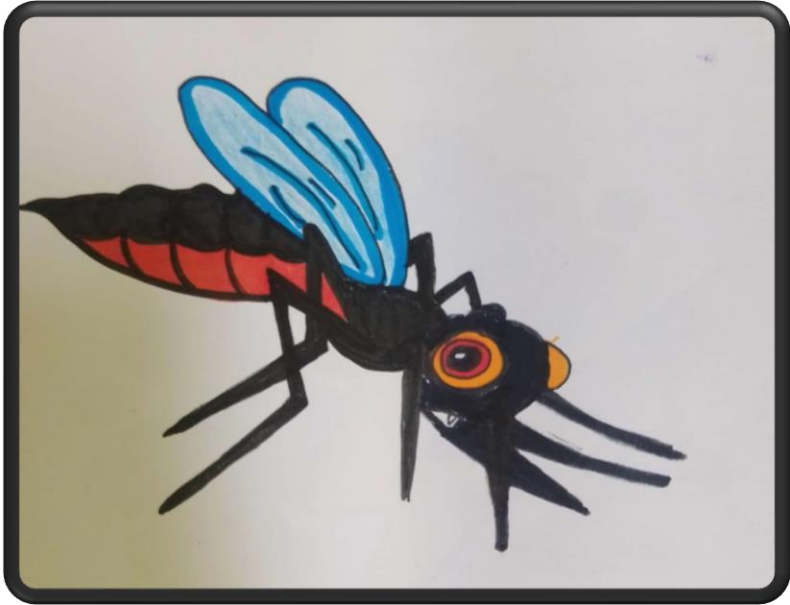
11) වැව්, ගංගා, ඇළ දොළ වල මදුරුවන් බෝ නොවන බව ඔබ දන්නවාද?

ඊට හේතුව එම ස්ථාන වල දමන මදුරු බිත්තර මසුන් හා වෙනත් ජලජ සතුන් විසින් කා දමන නිසාය.

12) කටුස්සාගේ පාට වෙනස් වනවා ඔබ දැක තිබේද?

වර්ණ වර්ධක සෛල කටුස්සාගේ සමේ පිහිටා ඇත. කටුස්සා සිටින පසුබිමේ වර්ණය මත මෙම වර්ණ සෛල ප්‍රමාණය ගනිමින් හා හකුළා ගනිමින් වර්ණ වෙනස් කර ගනී.

13) මදුරුවා පියාඹන විට ශබ්දයක් එනවා ඔබ නිරික්ෂණය කර තිබේද?

මදුරුවාගේ පියාපත් ශරීරය ඉදිරියෙන් සවි වී පසු පසට විහිදී යන ආකාරයට පිහිටා ඇත. ඒ නිසා මදුරුවා පියාඹන විට පියාපත් යුගලය එකිනෙක ගැටීම නිසා මෙසේ ශබ්දයක් පිට වේ.

14) විදුලි කෙටීම හා ගෙරවීම ඔබ දැක තිබේද?

වායුගෝලයේ අඩු පීඩන තත්ත්වයක පවතින ස්ඵන්ධයකට වැඩි පීඩනයක් සහිත සුළං හමා ආ විට වලාකුළු වල ඇතිවන වලන තත්ත්වය නිසා අධික ලෙස සන ජල අංශු දරා සිටින වලාකුළු එකිනෙක ගැටීමෙන් සිදුවන ධන, ඍන විභවයන් නිසා විදුලි කෙටීම සිදු වේ.

එම ගැටීම නිසා ඇතිවන ශබ්දය නිසා ගෙරවීම සිදු වේ.

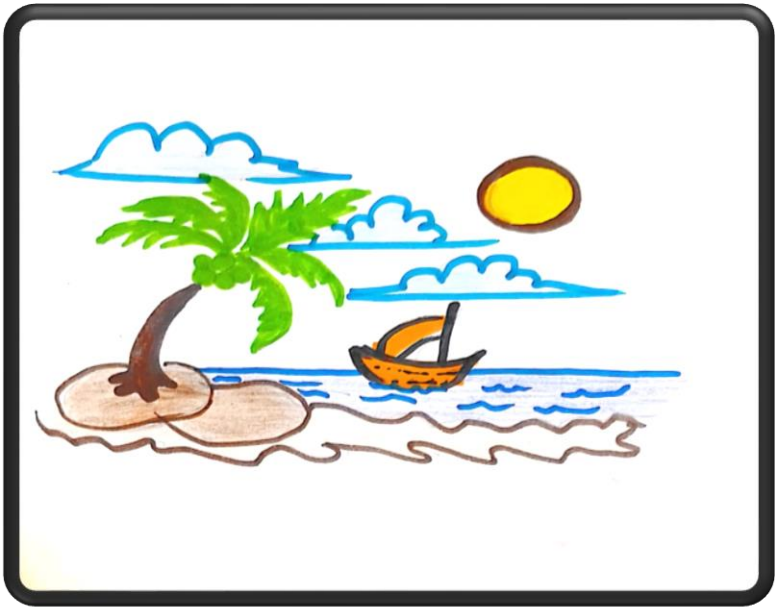
15) සමහර පැපොල් ගස්වල මල් සෑදෙන නමුත් ගෙඩි සෑදෙන්නේ නැති බව ඔබ දැක තිබේද?

පැපොල් ගස්වල ගෙඩි සෑදෙන්නේ ඡායාංගී හා පුමාංගී පුෂ්ප අතර පරාගණය සිදු වීමෙනි. එනමුත්, සමහර පැපොල් ගස්වල හට ගන්නේ පුමාංගී පුෂ්ප පමණි. එම නිසා පරාගණය සිදු නොවන බැවින්, ගෙඩි හට නොගනී.

16) වවුලා රාත්‍රී කාලයේ බාධක මැඩගෙන හොඳින් පියාසර කරනවා ඔබ දැක තිබේද?

වවුලා අඳුරේ පියාසර කරද්දී මාර්ගය හඳුනා ගැනීමට තරංග පිට කරයි. ඉදිරියේ බාධක ඇත්නම් එම තරංග බාධකයේ වැදී පරාවර්තනය වී වවුලා වෙත නැවත පැමිණේ. ඒ ආකාරයට වවුලා බාධක මැඩගෙන පියාසර කරයි.

17) මුහුද අයිතේ ඇති පොල් ගස් මුහුද දෙසට බරවී බවතින බව නිරීක්ෂණය කර තිබේද?

ශාකයක ප්‍රභාසංස්ලේෂණ කාර්යයට ආලෝකය බෙහෙවින් අවශ්‍ය වේ. එම නිසා බෙහෙවින් අලෝකය ලබා ගැනීමට පොල් ගස් මුහුද දෙසට නැඹී තිබේ.

18) පතොක් ශාක ශුෂ්ක පරිසර වල වර්ධනය වන බව නිරීක්ෂණය කර තිබේද?

පතොක් වල පත්‍ර ක්ෂීණ වී කටු බවට පත් වී ඇත. එම නිසා උත්ස්වේදනය වැළැකී ජලය සංරක්ෂණය වී ඇත. එසේම පතොක් තද මාංශල වීමෙන්ද ජලය සංරක්ෂණය කරගෙන ඇති බැවින්, ශුෂ්ක පරිසර වල වර්ධනය වේ.

19) අයිස් ජලය මත පාවෙනවා ඔබ දැක තිබේද?

ඕනෑම වස්තුවක් ජලයට වඩා ඝනත්වයෙන් වැඩි නම් එය ජලයේ ගිලේ. ඝනත්වය අඩු නම් පාවේ. ජලය අයිස් බවට පත්වීමේදී පරිමාව වැඩියි. එම නිසා ඝනත්වය අඩුයි. එම නිසා ජලය මත අයිස් පාවේ.

20) වර්ෂාව ඇතිවීමට පෙර දැඩි උණුසුමක් ඔබට දැනී තියෙනවාද?

වර්ෂාවට පෙර අහස වලාකුළු වලින් පිරී ඇති අතර, වැසි වලාකුළු පොළොවට ආසන්නව පවතී. පෘථිවියේ විකිරණයෙන් ඉවත්වන තාපය වැසි වලාකුළු වල වැදී පරාවර්තනය වේ. එම තාප විකිරණය, වලාකුළු හා පොළොව අතර වාතයේ ජල වාෂ්පයෙන් සන්තෘප්ත වීම නිසා දැඩි උණුසුමක් ඔබට දැනේ.

21) මුලින්ම බිහි වූනේ කිකිලියද? බිත්තරයද?

විද්‍යාඥයන් පවසන ආකාරයට කිකිලියක ඇතිවීම සඳහා අනිවාර්යයෙන්ම කුකුල් බිත්තරයක අඩංගු විය යුතු ප්‍රෝටීන් වර්ග කිහිපයක් තිබෙනවා. මෙම ප්‍රෝටීන් කිකිලියකගේ ශරීරයක හැර වෙනත් ක්‍රමයකට නිපදවීමක් සිදුවන්නේ නැත. එම නිසා කුකුළක බිහිවන බිත්තරයක් නිපදවීමේ හැකියාව තිබෙන්නේ කිකිලියක් තුළ පමණි. මෙම නිසා මුල්ම කිකිලිය ජාන විකෘති වීමක් නිසා වෙනත් පක්ෂි වර්ග වර්ගයකින් බිහිවී ඇත. ඇයගේ බිත්තර මගින් කුකුළන් හා කිකිලියන් බිහි වී ඇති බව සැලකේ. මේ නිසා මුලින්ම බිහි වී ඇත්තේ කිකිලිය බව අපට පිළිගැනීමට සිදුවේ.

පසුවදන

රටේ අනාගත සංවර්ධනයට ඉවහල් වන සාහිත්‍ය ප්‍රබෝධයන් අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මක දියුණුවත් සාහිත්‍ය නිර්මාණකරණය විභවතා කොටගත් අනාගත පරපුරේ හැකියාවන් ඔප්නැංවීම සහ එළිදැක්වීමට වේදිකාවක් ගොඩ නැගීම වැනි බහුවිධ පරමාර්ථ ඇතිව 2014 වසරේ පටන් මාගේ සංකල්පයකට අනුව ක්‍රියාත්මක පාසල් දරුවන් ග්‍රන්ථකරණයට යොමුකරන ක්‍රියා මූලික පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය

යටතේ මේ වන විට ලේඛක අංකුර හැට දහසකට වැඩි ප්‍රමාණයක් දේශීය සාහිත්‍ය කෙතේ රෝපණය කිරීමට ලැබීම අප ලැබූ භාගයයකි. එම බීජ දළලා වැඩෙන්නට අවැසි සරු පසක් සැකසීම සමාජ වගකීමයි. පාසලක් මුල්වීමෙන් අධ්‍යාපනයේ ඵලදායීතාවය වෙනුවෙන් වසර ගණනාවක් අඛණ්ඩව පාසල් කලාප, පළාත්, ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර තලය දක්වා ක්‍රියාත්මක කර ඇති මෑත ඉතිහාසයේ එකම ව්‍යාපෘතිය මෙයයි.

මෙවර ඒ සඳහා පිරිවෙන් ශිෂ්‍ය හික්ෂුන් වහන්සේලා ද සම්බන්ධ කර ගැනීම විශේෂත්වයකි. මේහිදි මහාමායා බාලිකා විද්‍යාලයේ විදුහල්පති තුමීය, දියණියන්, ගුරුභවතුන්, දෙමාපියන් සහ ආදී ශිෂ්‍යාවන් දැක්වූ කැප කිරීමට ජාතියේ ප්‍රණාමය හිමිවිය යුතුය.

මුද්‍රිත පොත තවමත් අපේ අධ්‍යාපනයේ ප්‍රධාන මෙවලමයි. පොතකින් දරුවෙකුට ලැබෙන ආස්වාදය අන් කිසිවකින්වත් ලබාදිය නොහැකිය. මානව දැනුම ගබඩාකර තැබීමට විවිධ ගැටලු ප්‍රශ්න නිර්මාණය වීමට හේතු වී ඇති බව පර්යේෂණාත්මක ව සනාථ වෙයි. මෙයට පිළියම් වශයෙන් ක්‍රියාත්මක මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් වසර ගණනාවක් මුද්‍රිත පොත් රචනාකර ඩිජිටල් තාක්ෂණය යුගයේ ස්මාර්ට් බාල පරම්පරාව තුනන තාක්ෂණය සමග ගළපමින් දැනට වසර දෙකක සිට රටේම පාසල් දැවන් සමග එක්ව විද්‍යුත් කෘති රචනාකරයි. තම නිර්මාණ ජාත්‍යන්තර පාඨකයන් වෙත ගෙනයාමට මහාමායා බාලිකාවියන් ඩිජිටල් වේදිකාවක් ගොඩනගා දී තිබේ. තම නිසඟ, සාහිත්‍ය නිර්මාණ හැකියාව තුළින් එයට පිවිසි පුංචි ගත්කතුවර ඔබගේ ලේඛන දිවියට මගේ සුභාෂිංසන.

ව්‍යාපෘති නිර්මාතෘ සම්බන්ධීකාරක.
සෙනෙවිරත්න මහලේකම්
ISBN: 978-624-208-444-2